

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

c. 3 [i.e. 2]. Cum Matthaeus. Ioan. xxij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

fontus Castus lib. 2. c. 17. de iusta heret. punie. l. quisquis. §. denique. C. ad leg. Jul. maiesi. facit text. in c. si quis. 6. q. 1. & in c. miror. 50. distin. cum similibus. id quod sancit nominatim Federicus Romanorum Imperator in d. l. inconsutilem, in fine his verbis. Apud nos pro talibus nemo interuenire præsumat, quod qui fecerit, in ipsum nostræ indignationis aculeos non immerito conuertemus.

Et plene verum est, interdicitum esse pro hæreticis intercedere; sed cum hoc crimen sit grauissimum, pro quo imponitur pena traditionis brachio seculari, & expulsiōis ab ecclesiæ foro, nec amplius pertineat ad Ecclesiam de tali delinquente indicare, ideo

A apud alienum forum pro eo intercedunt iudices Ecclesiastici, ita Panormitanus in hoc. c. nouimus, n. 8.

Sed melius forte dici posset, vetari quidem intercessionem, qua tendat ad fauorem heretici, uel ad impedimentum iustitię, non autem eam, qua conducit ad uitandam irregularitatem, & ab ipso iure nominatim præscriptam, nemo enim dubitat multis modis intercedi posse. Alię possunt solutiones afferrī, quę ad nostram breuitatem non pertinent.

Ioannes Rossensis articulo 33. aduersus Lutherum non procul a fine vers. Haud recte vocas aliter quam Doctores hic videtur interpretari hoc c. nouimus, quę nos libenter hic missa facimus.

EXTRAUAGANTES ALIQVOT DIVERSORVM ROMANORVM PONTIFICVM Inquisitionis officio congruentes.

De hæreticis.

Benedictus XI. Inquisitoribus hereticæ prauitatis.

Declarat decretalem, Per hoc, eod. tit. lib. 6. bonæ hereticorum per diocesanos usurpari vetans.

C A P. I.

X eo, quod quædam nouella constitutio super negotio hæreticæ prauitatis à bonę memorię Bonifacio Papa VII. prædecessore nostro edita, continet, quod in ipso negotio, per diocesanos Episcopos & Inquisitores super eodem facto inquiri valeat, cum munitur vel diuisim: & si diuisim processerint, teneantur sibi inuicem communicare processus: Nos cōsulere uoluitis, quando, & quoties sit ista processuum cōmunicatio faciendā. Nos autē de fratrum nostrorum consilio, intelligendo diocesanos & Inquisitores tunc demum diuisim procedere: cū ij & illi separatim, non quando Episcopi tantum, Inquisitores tantum procedunt: Consultationi vestrę breuiter respondemus, quod quādo utriusque procedunt seiunctim, sibi debent in fine tantum, dum nil restat agendum nisi quod solum sententia promulgetur, cōmunicare processus. Licet enim quibusdam potuisset uideri per legē ciuilem, quod sicut quando aliquis ex actitatis coram alio, debet, ferre sententiam, ut puta, quādo administrator delegat causam sibi sententia referuata: saltē in principio, id est contestatione, rursus in medio & semel in fine, quæ sunt examinata audire debet ita & in casu præsentis ubi ex actis coram alio habitis, alter profert sententiam, sic ter huiusmodi acta recēseat, quod fieri non potest, si eorum denegetur editio: tamen id æquitas canonum non admittit. Vnum sane casum excipimus, si alter

C commodè non possit procedere, nisi alteri actis uisus. Ex hac enim causa semel tantum (ut fraudi locus non fiat) in toto negotio copia tribuatur. Verum, quia nonnulli diocesani partem partis pro uentuum de hæreticorum bonis Inquisitionis officio deputate propter expēsas quas dum inquirunt in sæpedito negotio faciunt, a uobis exigere moliantur: hoc tāquā iuri absonū (cū ordinarij sint, ideoque officium tale, quod eis incūbit, proprijs eos oportet explere stipendijs) fieri penitus prohibemus. Rationem autē eadem diocesani pro uentuum obuenientium, ex Inquisitionis officio a uobis non obstāte aliqua cōstitutione, cōsuetudine vel mandato contrarijs nō exposcant sed eam Camere nostrę vel alij cui nos vel successores nostri Romani Pontifices mādaremus reddēdā, reddatis, quę generaliter obseruari iubemus. Dat. Late ran. vi. Nonas Mart. Pontificatus nostrī anno primo.

† Emericus par. 3. q. 104. 105. & seq. ubi dixi.

Episcopi proprijs sumptibus in hereticos debent animaduertere. † Al. obuentionum.

Extrauagan. Domini Ioannis XXII.

Inquisitores hereticę prauitatis censuras Ecclesiasticas fulminare non possunt in officiales & nuntios sedis Apostolicę sine ipsius licentia speciali: sed de eorum excessibus, informationem facere possunt, & deinde Romano Pontifici significare.

C A P. II.

V M. † Matthæus de Pontiuian. ordinis Prædicatorum, Inquisitor hereticę prauitatis in Regno Siciliae auctoritate Apostolica deputatus, friuola occasione quaesita, ac nostra & Apostolica sedis reuerentia & honore, postpositis, in dilectum filium magistrum Guillelmum de Baletto Archidiaconum Foroluieniensis capellanum nostrum, Capanię maritimęque rectorem, excommunicationis sententiam, incōsultis morib. non sine multa temeritate duxerit proferendam? Nos uolentes de cætero taliū præsumptoribus, obuiare, vniuersis & singulis tam ordinarijs,

† Emericus par. 3. q. 26. ubi dixi, & de intellectu Lapsus responso quodam incipien. Factum super quo. qd habetur post consilia Odradi.

† Al. præsumptionibus.

ordinarijs, quàm delegatis iudicibus ac Inquisitoribus prauitatis eiusdem, & alijs vniuersis & singulis, quacunq; auctoritate fungatur, auctoritate Apostolica districtius in hibemus, & mandamus, expresse, ne contra nostros & Apostolicæ Sedis officiales vel nuntios, aut ipsorum aliquem, quavis occasione vel causa, absq; nostra & Apostolicæ sedis licentia speciali, eis per sedis ipsius litteras concedenda, plenam faciente de tenore præsentium metionē, procedere quoquomodo præsumant, aut in eos vel ipsorum aliquem excommunicationis, vel suspensionis, seu quavis alias sententias promulgare. Nos enim, ex nūc decernimus irritū & inane quicquid contra inhibitionem & mandatū huiusmodi contigerit attentari. Volumus tamen qd diocessani & Inquisitores prædicti super ijs, quæ negotium tangunt, fidei, alij vero super ijs, quæ rē tangunt, vel publicā vel priuatā, siue ordinarij siue delegati, quacūq; auctoritate fuerint, prout possent ad eorū officium pertinere, si quid per officiales & nuntios ipsos indebitē forsā attentatū extiterit, se plenius informare idq; nobis significare studeant, vt proouiderē sup hoc de remedio opportuno valeamus. Nulli ergo, &c. Dat. Auinionē xij. Calen. Ianuarij Pontificatus nostri anno vndecimo.

Officialium
Sedis Apo-
stolicæ delicta,
papæ sunt
nuntianda, nō
per alios iudi-
ces coacten-
da.

Idem.

Tres errores magistri Ioannis de Poliaco Doctoris Parisiensis, circa materiam confessionis sacramentalis, & potestatem absoluendi hic damnantur. Eosdem etiam errores dānauit Calixtus III. Roma per extrauagan. incipien. Iner cetera. quæ habentur inter priuilegia Fratrum ord. Præd. fol. 122.

C A P. II.

AS electionis Doctor eximius & egregius prædicator, cuius prædicatione mundū docuit vniuersum, præsumptuosā illorū audaciā refrānare sollicitus, qui prudētiā ppriā in nitentes in errores proprios prolabuntur, nō plus sapere quā oportet sapere, sed ad sobrietatē sapere, salubri doctrina suggestit: & iuxta Sapientis eloquium: Quisq; suæ prudētiæ modum ponat. Sane dudum, cū dilectū filiū magistrū Ioanē de Poliaco † sacre Theologie Doctorē certis ex causis de fratrum nostrorū consilio ad nostrā præsentiam vocauissemus: fide digna relatio ad nostrū pduxit auditum quod ipse in quibusdā articulis tagentibus penitentia sacramentū non sobriē, sed perperam sapiebat infrascriptos articulos periculosos continentes errores, docens publicē in suis prædicationibus, & in scholis. Primo si quidem astruens, quod confessi fratribus habentibus licentiā generalē audiendi confessiones, tenentur eadē peccata quæ confessi fuerant, iterū confiteri proprio sacerdoti. Secundo, qd stāte, omnis vtriusq; sexus, edicto † in Concilio Generali, Romanus Pontifex nō potest facere, qd parochiani nō teneantur omnia peccata sua semel in anno proprio sacerdoti confiteri, quem dicit esse parochiale cura

Rom. 12.

Prou. 23.

† De hoc late
Eym. hac
2. p. q. 8.

† Habetur in
c. omnis, de
penit. & re-
missio.

A tū. Immo nec Deus posset hoc facere, quia (vt dicebat) implicat contradicōnē. Tertio, quod Papa non potest dare potestatem generalem audiēdi confessionē. Immo nec Deus, quin cōfessus habenti licentiā, teneatur eadem confiteri proprio sacerdoti, quem dicit esse (vt præmittitur) propriū curatū. Nos igitur scire volētes si suggesta nobis veritatē haberent, articulorū præmissorum copiā eidem magistro Ioanni fecimus assignari, & ad sui defensionē plenam audientiam sibi præbui-
mus tam in nostra & fratrum nostrorum præsentia in consistorio, quam alias coram aliquibus ex ipsis fratribus per nos ad huiusmodi officium deputatis. Verum licet præfatus magister dictos articulos, & contenta in ipsis defendere niteretur: assererat tamen se paratum credere & tenere in præmissis & alijs, quæ tenenda & credenda esse sedes Apostolica diffiniret. Nos igitur attēdetes, qd prædictorū articulorum assertio, prædicatione, & doctrina redundare poterant in multarum perniciem animarum, ipsos per prælatos magistros in Theologia examinari fecimus diligētē. Nos ipsi etiā cū dictis fratribus nostris collationem toletem & examinationem habuimus super his. Per quas quidem collationem & examinationem super his habitas cōperimus præmissos articulos doctrinam non sanam, sed periculosam multum, & veritati contrariam continere. Quos etiam articulos omnes & singulos, idem magister Ioannes, veris sibi rationibus opinionis dudū, suæ habite contrarijs demonstratis, in consistorio reuocauit: asserens se credere eos non veros, sed ipsorum contrarium verū esse, & dicens se nescire rationibus sibi factis, in contrariū respondere. Ideoque ne per assertionem, prædicationē, & doctrinā huiusmodi in errorem (quod ablit) animæ simplicium prolabantur, omnes articulos, & quemlibet eorum, tanquam falsos & erroneos, & a doctrina sacra deuos, auctoritate Apostolica condemnamus, & reprobamus, de fratrum nostrorū consilio prædictorum, doctrinam contrariam veram, & contrarium esse catholicam asserētes: scilicet quod illi, qui prædictis fratribus cōfitentur, non magis teneantur eadē peccata confiteri iterum, quā si ea alias confessi fuissent eorum proprio sacerdoti iuxta Conciliū Generale. Optantesq; veritatis vias notas esse fidelibus cūctis, & prædictis erroribus præcludere aditum, ne subintrent errores, scilicet. Alexan. IIII. & Clemē. IIII. Romanorū Pontificum prædecessorū nostrorū vestigijs innitendo, vniuersis & singulis districtius in hibemus, ne quisquā præmissos articulos per eos (vt præmittitur) damnatos & reprobatos, & cōtenta in eis vel aliquo ipsorum, vt potē à catholicis mētibus respuēda, tenere audeat seu defendere, quomodolibet, vel docere. Quocirca Vniuersitati vestræ per Apostolica scripta precipiēdo mandamus, quatenus vniuersis & singulis vestrū, in ciuitatibus & diocessibus vestris conuocato clero & populo cōmuniter omnia præmissa & singula per vos, seu per alios solenniter publicetis: nos etiā eidē magistro Ioanni mandamus, quod in scholis & sermone Parisijs, prædictos articulos, & con-
tenta